

teksti: Terhi Kangas

Hiilineutraalin rakentamisen innovaatioverkosto haluaa vauhdittaa myös vientiä

AFRY:n kestävän kehityksen johtaja Arto Toorikan mukaan suomalaisessa rakennusalan osaamisessa on runsaasti kaupallista potentiaalia myös vientiin. Esimerkiksi ilmanvaihdon teknologisissa ratkaisuissa Suomi on jo nyt todellinen edelläkävijämaa. Moni rakennusalan innovaatio on kuitenkin edelleen löytämättä.

Kaikki 27 EU-maata ovat sitoutuneet vähintään 55 prosentin päästövähennyksiin vuoteen 2030 mennessä (vuoteen 1990 verrattuna). Eurooppalaisessa ilmastolaissa EU:n ilmastotavoitteesta tehdään oikeudellinen velvoite. Jotta tavoitteisiin on mahdollista päästä, on rakennusallalle tulossa paljon uutta sääntelyä.

Rakennusalan yritysten on huomioitava liiketoiminnassaan muun muassa rakennusten energiatehokkuusdirektiivin tuore päivitys.

– Kestävä ja vastuullinen rakentaminen edellyttää panostusta energiatehokkuuden lisäksi rakentamisen päästöjen vähentämiseen, kiertotalouteen, materiaaliuutuutuun ja luontoarvojen huomiointiin. Lukuisten direktiivien vaatimat muutokset kannattaisi nyt nähdä yrityksissä uhkien sijaan mahdollisuuksina, toteaa kestävän kehityksen johtaja **Arto Toorikka** AFRY:stä.

AFRY:n asiantuntijat toimivat konsultteina Lahden hiilineutraalin rakentamisen innovaatioverkoston kehitystyössä. He tuovat laajaa osaamista kestävästä kehityksestä, vastuullisuudesta ja rakennetusta ympäristöstä koko verkoston käyttöön.

– Me suomalaiset todellakin osaamme rakentaa ilmatiiviitä rakennuksia. Tämä osaaminen on globaalisti tarkeasteltuna huippuluokkaa. Vastaavia koneellisen ilmanvaihdon ratkaisuja ei ole missään muualla. Monessa muussa maassa *ventilation* tarkoittaa edelleen ikkunoiden avaamista, Toorikka havainnollistaa innovointikykyämme.

Innovointi käytännössä – verkosto on voimaa

Vietävää maailmalle olisi siis nykyistä enemmän jo nyt, mutta Toorikka uskoo, että kaupallista potentiaalia on löydettävissä myös asioista, joille lainsäätäjienkin velvoittamana ”tarttis tehdä jotain” lähitulevaisuudessa. Hiilineutraalia rakentamista tukevia innovaatioita onkin tarkoitus kehittää vahvassa yhteistyössä verkostotoimijoiden kanssa.

Osallistujat saivat jo maaliskuisessa innovaatioverkoston aloitustapahtumassa maistiaisena verkostomallisesta innovoinnista käytännössä AFRY:n asiantuntijoiden johdolla. Spontaaneista pilotointi-ideoista äänestettiin sovelluksen avulla parhaaksi *rakennusosien uudelleenkäyttö purkukohteessa sekä alueen rakennusosien mallinnus*.

– Täydet sata prosenttia osallistujista piti pikaidea jatkokehityskelpoisena, joten tätä kehitettiin yhdessä jo askel pidemmälle samalla verkoston jäseniin tutustuen. Esimerkiksi tuotekehitysryhmään osui niin startup-yrittäjiä kuin tutkimuspuolen ja rakennusinfra-asiantuntemusta eli erittäin hyödyllinen yhteenliittymä, kertoo projektipäällikkö **Juha Kapanen** Lahden kaupungilta.

Lahden hiilineutraalin rakentamisen innovaatioverkoston päätavoitteena on kehittää vaikuttavia uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden ratkaisuja, jotka paitsi edistävät vähähiilisempää rakentamista, myös

tukevat olemassa olevan rakennuskannan muuttamista hiilineutraaliksi. Verkosto haluaa kiihdyttää kestävien, vähähiilisten rakennusmateriaalien käyttöä ja kiertotaloutta.

– Tarvitsemme nyt korkeakoulujen, tutkimuslaitosten, yritysten ja julkisten toimijoiden vahvaa yhteistyötä. Erilaiset pilotointialustat ja ketterät kokeilut ovat tärkeä osa tätä työtä. Verkostosta on tarkoitus jalostaa tutkimus- ja tuotekehityshankkeita, joissa yritykset pääsevät tuottamaan innovatiivisia tuotteita niin kotimaisille kuin kansainvälisille markkinoille, Arto Toorikka rohkaisee.

AFRY:n tunnistamia tulevaisuusskenaarioita yritysten huomioitavaksi

- Energianhinnan ja -tuotannon sekä varastoinnin muutokset sekä energiatehokkuuden kehitys. Rakennusten energiankäyttö on murroksessa ja panostukset jatkavat kasvuaan.
- Ilmastonmuutos, sen hillitseminen ja siihen varautuminen. Ilmastoriskit vaikuttavat Suomessakin ja ilmastovaikutusten painoarvo kasvaa merkittävästi.
- Säädsympäristö ja muu regulaatio. Säädökset asettavat paitsi vähimmäistoimia niin tekevät ei-kestäväästä kalliimpaa.
- Asenneilmaston muutos. Ilmastotietoisuuden kasvu näkynee jollain aikavälillä myös kuluttajien kiinteistöihin liittyvässä päätöksenteossa. Yritysten ja muiden yhteisöjen käyttämien rakennusten osalta vahva rakentamisen kestävyteen panostaminen kannattaa jo nyt taloudellisesti ja tällä on kasvava vaikutus tulevaan arvokehitykseen.
- Resurssien saatavuus. Raaka-aineiden saatavuus ja hinta sekä globaalien toimitusketjujen häiriöt ajavat myös rakennusalaa uudenlaiseen materiaalihallintaan ja kiertotalouteen.

Kestävän rakentamisen innovaatioverkosto toimii Lahdessa alueellisena tiedonvaihdon, yhteistyön ja kehittämisen alustana. Yritykset voivat näin löytää uusia asiakkauksia, kumppanuuksia ja ratkaisuja sekä päästä mukaan kehittämishankkeisiin ja kokeiluihin, joilla edistetään hiilineutraalia rakentamista.